

Bruxelles, den 25.9.2013
COM(2013) 656 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om eventuelle nye mærkningskrav for tekstilprodukter og om en undersøgelse af
allergifremkaldende stoffer i tekstilprodukter**

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om eventuelle nye mærkningskrav for tekstilprodukter og om en undersøgelse af allergifremkaldende stoffer i tekstilprodukter

1. Indledning

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1007/2011 af 27. september 2011 om tekstilfiberbetegnelser og tilknyttet etikettering og mærkning af tekstilprodukters fibersammensætning¹ (i det følgende benævnt "tekstilforordningen" eller "forordningen") er den eneste sektorspecifikke EU-lovgivning for tekstilprodukter². Forordningen indeholder betingelser og regler for etikettering og mærkning af tekstilprodukter og regler for tekstilfiberbetegnelser. Forordningen gælder alle produkter, der indeholder mindst 80 % tekstilfibre, herunder rå, halvbearbejdede, bearbejdede, halvforarbejdede, halvkonfektionerede eller konfektionerede produkter.

Ifølge tekstilforordningens artikel 24 forelægger Europa-Kommissionen senest den 30. september 2013 en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, om nødvendigt ledsaget af forslag til retsakter, om "eventuelle nye mærkningskrav, der skal indføres på EU-plan med henblik på at give forbrugerne nøjagtige, relevante, forståelige og sammenlignelige oplysninger om tekstilprodukters beskaffenhed". Rapporten skal bl.a. undersøge muligheden for en oprindelsesmærkningsordning, en harmoniseret ordning for mærkning vedrørende pleje, en ensartet EU-mærkningsordning for størrelser, en angivelse af allergifremkaldende stoffer, elektronisk mærkning og andre nye teknologier samt brugen af sproguafhængige symboler eller koder til identifikation af fibre. Da tekstilforordningens artikel 12 indeholder krav om mærkning af tekstilprodukter, der indeholder ikke-tekstildele af animalsk oprindelse, blev den eventuelle etikettering eller mærkning af lædervarer også undersøgt. Kommissionen skal desuden, jf. forordningens artikel 25, undersøge, om der er en årsagssammenhæng mellem allergiske reaktioner og kemiske stoffer eller blandinger, der anvendes i tekstilprodukter, og eventuelt fremsætte forslag til lovgivning herom.

Rapporten blev udarbejdet på grundlag af resultaterne af de undersøgelser, der blev gennemført for Kommissionen. Disse undersøgelser analyserede forskellige mærkningsordninger for tekstil- og læderprodukter og årsagssammenhængen mellem allergier og kemiske stoffer i færdige tekstilprodukter. Resultaterne af disse undersøgelser er blevet drøftet med eksperter fra medlemsstaterne, erhvervslivet og andre aktører, navnlig i ekspertgruppen for betegnelser for og etikettering af tekstilprodukter³. Undersøgelsen om mærkning af tekstilprodukter tog højde for resultaterne af en undersøgelse, som blev gennemført på vegne af Europa-Parlamentets Generaldirektorat for Interne Politikker⁴ i 2010. Denne rapport tager højde for gældende relevante europæiske og internationale standarder og omfatter også aspekter vedrørende små og mellemstore virksomheder (SMV). Rapporten

¹ EUT L 272, 18.10.2011, s. 1 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:272:0001:0064:DA:PDF>.

² Tekstilforordningen ophævede direktiv 73/44/EF, 96/73/EF og 2008/121/EF pr. 8. maj 2012. Overgangsperioden for tekstilprodukter, der overholder reglerne i direktiv 2008/121/EF, og som blev markedsført før forordningens ikrafttræden, ophører den 9. november 2014.

³ Referatet fra møderne i ekspertgruppen for betegnelser for og etikettering af tekstilprodukter kan findes på http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/documents/index_en.htm.

⁴ Europa-Parlamentets undersøgelse om mærkning af tekstilprodukter kan findes på <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201108/20110825ATT25276/20110825ATT25276EN.pdf>.

giver et overblik over tekstil- og beklædningsindustrien i kapitel 2, et kort resumé af de eventuelle nye mærkningskrav (artikel 24) og de vigtigste resultater af undersøgelsen om kemiske stoffer (artikel 25) i hhv. kapitel 3 og 4, og konklusionerne i kapitel 5.

2. Overblik over EU's tekstil- og beklædningsindustri

EU's designbaserede forbrugsgodeindustri består af en lang række sektorer såsom tekstil og beklædning, lædervarer og fodtøj, fritidsudstyr (sport, spil og legetøj) og smykker, boligindretning mv. Disse sektorer omfatter over en halv million virksomheder, som er aktive i værdikæden (herunder i design, produktudvikling, produktion, distribution og detailsalg). Tilsammen skaber de en samlet årlig omsætning på ca. 500 mia. EUR og ca. 5 mio. arbejdspladser i EU.

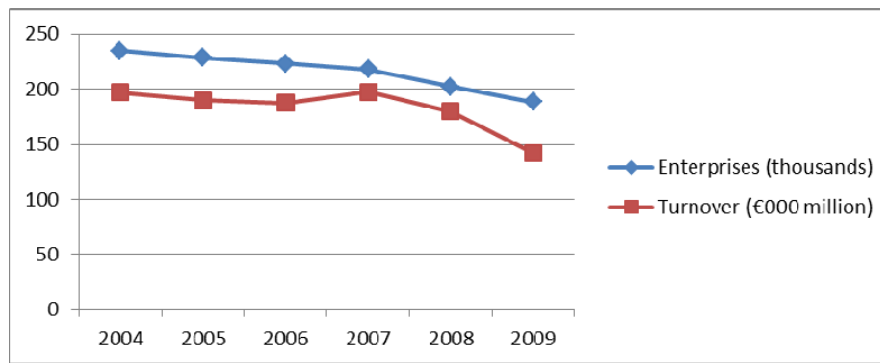
Tekstil- og beklædningssektoren i EU er en sektor præget af meget stor diversifikation⁵, innovation og kreativitet, og sektoren består hovedsagelig af små og mellemstore virksomheder: Virksomhederne havde i gennemsnit 10 medarbejdere i 2009, hvilket var en nedgang fra 18 medarbejdere i begyndelsen af årtiet. I 2011 bestod sektoren af mere end 185 000 virksomheder, der beskæftigede 1,7 mio. mennesker i Europa, og havde en samlet omsætning på 152 mia. EUR⁶. På grund af den voldsomme konkurrence på globalt plan benytter de europæiske virksomheder sig i stigende grad af forskning, udvikling og innovation til at fastholde og forbedre den bæredygtige konkurrenceevne. Efter mere end 15 år med gennemgribende strukturelle ændringer tegner specialprodukter med stor merværdi sig i dag for en betydelig del af sektorens aktiviteter. En betydelig indsats inden for forskning, udvikling og innovation har styrket videnindholdet og bæredygtigheden i tekstilvirksomhederne, og navnlig de virksomheder, der skaber "skræddersyede" løsninger til nye anvendelsesområder og tjenester i krævende sektorer som f.eks. sundhedspleje, bygge- og anlægsarbejde, bil- og luftfartssektoren.

I de seneste 15 år har tekstil- og beklædningsindustrien forbedret sin energieffektivitet med ca. 35 %, både pr. produktionsenhed og i værditilvækst, hvilket er et godt stykke over gennemsnittet for fremstillingsindustrien som helhed. Sektoren omfatter markedssegmenter for beklædningsartikler, boligtekstiler og tekniske tekstiler, som hver tegner sig for ca. 1/3 af den samlede omsætning og de samlede indtægter. I EU vipper vægten dog til fordel for segmentet for tekniske tekstiler⁷, hvor EU har en konkurrencemæssig fordel i forhold til sine handelspartnere. Tekstil- og beklædningssektoren som helhed tegner sig for 3 % af værditilvæksten og 6 % af beskæftigelsen i fremstillingsindustrien. Den beregnede arbejdsproduktivitet i sektoren er steget fra ca. 40 % til 46 % i perioden 2004-2009. Investeringerne pr. værditilvækstenhed har ligget stabilt på omkring 11 % i denne periode.

⁵ Der er tale om aktiviteter som f.eks. produktion af kemofibre, spinning (enten forbundet med primær forarbejdning af fibre eller integreret med fremstilling af stof), vævning (ofte integreret med indfarvning og efterbehandling) og strikning samt efterbehandling (der også omfatter indfarvning, påtrykning, coating og laminering).

⁶ Eurostat.

⁷ Sektoren for tekniske tekstiler tæller omkring 15 000 virksomheder, der beskæftiger omkring 300 000 arbejdstagere. Større markeder omfatter: landbrug, skovbrug og akvakultur, bygge- og anlægsvirksomhed, funktionelle komponenter til beklædning og fodtøj, geotekstiler og teknik, møbeldele og gulvbelægning, filtrering og produkter til industriel anvendelse, hygiejneartikler og sundhedspleje, transportmidler og inventar, miljøbeskyttelse, pakning og oplagring, personlige værnemidler og beskyttelse af ejendom, sport og fritid.

Figur 1 — Antal virksomheder og omsætningen i tekstil- og beklædningsindustrien (2004-2009)

Kilde: Eurostat

Efter en femårig periode med afmatning synes tekstil- og beklædningsindustrien at have genrejst sig noget efter virkningerne af den finansielle uro, men denne tendens er endnu ikke blevet bekræftet med 2012 data. De vigtigste faktorer og forhold, der påvirker konkurrenceevnen i tekstil- og beklædningsindustrien, påvirker også andre sektorer. Adgang til finansiering er af afgørende betydning for at muliggøre investeringer med henblik på modernisering af produktionsanlæg og udvikling af produkter, hvor design udgør en stor del af værdien, og som er rettet mod eksisterende eller nye markeder. Manglen på kompetencer er også et andet vigtigt problem, som ikke kun berører tekstil og beklædning, men hele fremstillingsindustrien. Visse spørgsmål såsom intellektuelle ejendomsrettigheder og overtrædelse heraf kræver mere målrettede og sektorspecifikke løsninger i tekstil- og beklædningsindustrien. Som en del af vejen frem indgår virksomhederne aktivt i teknologisk og ikke-teknologisk innovation, udvikling af designindhold, varemærkning og kvalitetsprodukter og eksport for at kompensere for en vigende efterspørgsel i EU. Sektoren bliver i stigende grad konkurrencepræget.

3. Nuværende situation og konklusioner om den sandsynlige udvikling inden for mærkning

Dette afsnit giver et overblik over gældende krav vedrørende mærkning af tekstilprodukter og en vurdering af behovet for eventuelle nye krav, og af om det er ønskeligt og muligt at harmonisere mærkning og etikettering af tekstil- og lædervarer.

I henhold til tekstilforordningen skal tekstilprodukter på EU-markedet forsynes med en etiket eller mærkning, der angiver tekstilproduktets fibersammensætning med de fiberbetegnelser, der er opført i bilag I til forordningen. Fiberbetegnelserne og vægtprocenten for alle indeholdte fibre skal angives i rækkefølge efter faldende vægt. Etikettering og mærkning af fibersammensætningen gælder tekstilprodukter og -komponenter, hvori tekstilfibre vægtandel udgør mindst 80 %. Forordningen regulerer ikke andre aspekter af etikettering og mærkning. Lædervarer er ikke underlagt mærkningskrav⁸, dog med undtagelse af fodtøj, som er omfattet af fodtøjsdirektivet 94/11/EF⁹. Visse kategorier af tekstilprodukter, herunder gulvtæpper og anden gulvbelægning samt boligindretningsprodukter, er også omfattet af

⁸ Varer bestående af under 80 % tekstilfibre falder uden for anvendelsesområdet for tekstil- forordningen og er derfor ikke underlagt mærkningskrav. Dette er for eksempel tilfældet for varer, der består af 79 % læder.

⁹ EFT L 100 af 19.4.1994, s. 37 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1994L0011:20070101:DA:PDF>.

forordning (EU) nr. 305/2011¹⁰ om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer.

Behovet for eventuelle nye mærkningskrav vurderes på grundlag af undersøgelser, som er udført på vegne af Kommissionen, og gennemgås og suppleres med omfattende drøftelser¹¹ med en bred vifte af interessenter. Da undersøgelserne om en mulig harmonisering af mærkningsbestemmelserne tager form af gennemførlighedsundersøgelser med henblik på at danne grundlag for en eventuel konsekvensanalyse, er de politiske løsningsmodeller mere omfattende og bredt defineret, end de ville være som led i en formel konsekvensanalyse. Disse undersøgelser giver et godt overblik over potentielle virkninger og fordele ved eventuelle nye krav. Eksemplerne gjorde det muligt at afgøre, om en begrundet vurdering af omkostninger og fordele var nødvendig.

Da det af artikel 24 i tekstilforordningen fremgår, at mulige forbrugerorienterede¹² mærkningskrav bør undersøges i samråd med relevante interessenter, omfattede undersøgelsen af tekstilmærkning¹³ en forbrugerundersøgelse og interviews med interessenter¹⁴; undersøgelsen vurderede forskellige mærkningsordninger:

a) Oprindelsesmærkningsordning

Oprindelsesmærkning er i forbrugernes interesse. En debat om relevansen af at indføre en oprindelsesmærkning i tekstilforordningen er i øjeblikket ikke hensigtsmæssig, da Kommissionen for nylig vedtog et forslag til forordning om forbrugerproduktsikkerhed¹⁵, hvori den agter at opstille en fælles og tværsektoriel ordning, som tager højde for oprindelsesland og andre sporbarhedsaspekter. Disse udviklinger blev positivt modtaget af et betragteligt antal interessenter, herunder i tekstilsektoren.

b) Ordning for renholdelsesmærkning

Forbrugerne giver højeste prioritet til angivelse af den bedste måde til pleje af tekstiler. Generelt har de kendskab til og forstår den nuværende mærkningsordning, som er indført af den private sektor. Denne frivillige ordning, som allerede anvendes på verdensplan, forvaltes og kontrolleres af de berørte parter og er grundlaget for standard EN ISO 3758: 2012 (Textiler - Symboler til renholdelsesmærkning) og andre ordninger (f.eks. i USA). De forventede fordele ved en lovgivningsmæssig (obligatorisk) tilgang er kun begrænsede og kan afhængigt af virksomhedernes evne til at absorbere omkostningerne ikke opveje muligheden for at vælte omkostningerne over på de endelige forbrugere. Der er fordele ved at forbedre det nuværende system, helst for at imødekomme forbrugernes behov bedre, f.eks. ved at anvende nye symboler og eventuelt gøre forbrugerne mere bevidste (f.eks. tøjvask ved lave temperaturer), hvilket allerede sker i den private sektor.

c) Ordning for mærkning af størrelser

¹⁰ EUT L 88 af 4.4.2011, s. 5 <http://eur-lex.europa.eu/lexuriserv/lexuriserv.do?uri=oj:l:2011:088:0005:0043:da:pdf>.

¹¹ Møder (fodnote 3) og forbrugerundersøgelser (fodnote 14).

¹² Artikel 24, stk. 1 — "med henblik på at give forbrugerne nøjagtige, relevante, forståelige og sammenlignelige oplysninger".

¹³ Undersøgelsen om mærkning af tekstiler kan findes på http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/files/studies/study-report-labelling-textile_en.pdf.

¹⁴ Som anført i undersøgelsen om mærkning af tekstiler blev der gennemført en forbrugerundersøgelse i syv medlemsstater med mere end 3 500 deltagere.

¹⁵ COM (2013) 78 — Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forbrugerproduktsikkerhed og om ophævelse af Rådets direktiv 87/357/EØF og direktiv 2001/95/EF af 13.2.2013.

Det er vigtigt for forbrugerne at kunne finde den rette størrelse. De er fortrolige med forskellige eksisterende frivillige ordninger, og virksomheder og offentlige organisationer tilbyder omregningstabeller. Trods en række vanskeligheder er der blevet fastlagt europæiske og internationale (ISO) standarder, navnlig standard EN 13402, der fastlægger koder til størrelsesmærkning. Der forventes begrænsede fordele ved et obligatorisk system i forhold til en EU-dækkende standardbaseret ordning. Der bør lægges vægt på at fortsætte og afslutte løbende standardiseringsarbejde. Om nødvendigt kan relevante interessenter og offentlige myndigheder medvirke til at overvinde vanskeligheder og til at udvikle en bredere konsensus om en standardbaseret ordning.

d) Angivelse af allergifremkaldende stoffer

Tilstedeværelsen af allergifremkaldende stoffer i færdige tekstilprodukter og de risici, de udgør, er et vigtigt spørgsmål for mange forbrugere. Der findes allerede en række frivillige indholdsrelaterede certificerings- og mærkningsordninger for kemikalier, som gør forbrugerne opmærksom på tilstedeværelsen (eller rettere fraværet i nogle produkter) af disse stoffer. De koncentrationsniveauer, som kan give allergiske reaktioner hos eksponerede grupper af enkeltpersoner, er dog ikke blevet fastslået for alle stoffer, der kan findes i tekstilprodukter. Der bør tilstræbes videnskabeligt velfunderede epidemiologiske data. Der er også usikkerhed om især årsagssammenhængen mellem tekstilprodukter og allergi i befolkningen, forbrugernes eksponering og variabilitet af dosisrespons i allergiske reaktioner hos enkeltpersoner, og de kemiske stoffer, som forbliver i færdige tekstilprodukter. For øjeblikket er disse usikkerhedsmomenter en af de vigtigste hindringer for at kunne give forbrugerne nøjagtige, relevante og sammenlignelige oplysninger om de reelle risici, som er forbundet med tilstedeværelsen af kemiske stoffer i tekstilprodukter. For at være effektive skal disse oplysninger være forståelige og meningsgivende for alle forbrugere. Der er også behov for mere pålidelige og kontrollerbare oplysninger for at kunne påvise overensstemmelser, gennemføre markedstilsyn og håndhævelsesforanstaltninger. Gældende horisontal lovgivning, navnlig forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH)¹⁶ og forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger¹⁷ og anden lovgivning (f.eks. kosmetik, biocider og pesticider) kunne være et middel til at imødegå risici fra visse stoffer i tekstilprodukter.

e) Elektronisk mærkning og andre nye teknologier og sproguafhængige symboler eller koder til identifikation af fibre)

Flere nye og innovative teknologier og informationsværktøjer, f.eks. 2-D-koder og RFID-systemer (radiofrekvensidentifikation) er nu tilgængelige på markedet og anvendes til fødevarer og tekstilprodukter. Store detailselskaber har lavet forsøg på områder som f.eks. lageropgørelser, ordrestyring og kundeforvaltning, som giver interessante resultater. Der skal dog bruges mere omkostningseffektive og økonomiske overkommelige løsninger med henblik på udbredt anvendelse blandt SMV'er. Fordelene ved en lovgivningsmæssig (obligatorisk) strategi for forbrugerne opfattes som begrænsede, og omkostningerne er stadig for høje. De enkelte virksomheder bør kunne vælge mellem forskellige konkurrerende systemer.

f) Andre former for mærkning og mærkning af læderægthed

Kommissionen analyserede også andre typer etiketter, der ikke udtrykkeligt er omhandlet i artikel 24 i forordningen, navnlig økologimærkning, miljømærkning, mærkning vedrørende

¹⁶ EUT L396 af 30.12.2006, s. 1 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:396:0001:0849:DA:PDF>.

¹⁷ EUT L353 af 31.12.2008, s. 1 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:da:PDF>.

social ansvarlighed, antændelighedsmærkning og ægthedsmærkning. Det viste sig, at forbrugerne var bevidste om de forskellige eksisterende standarder og internationale og nationale ordninger eller EU-ordninger, f.eks. økologisk mærkning (privat), miljømærkning (EU's miljømærke, "Svanemærket", "Den blå engel" osv.) og social mærkning (ISO 26000 standard). Flere miljømærker begrænser allerede anvendelsen af farlige stoffer, som kan være skadelige for miljøet og fremkalde allergiske reaktioner. Forbrugernes interesse i lignende mærkningsordninger på EU-plan inden for rammerne af tekstilforordningen var derfor lav. På den anden side viste resultatet af en rundspørge blandt forbrugere og fabrikanter vedrørende mærkning af læder¹⁸, at der kun var få fordele ved et mærke for læderægthed. Derfor har Kommissionen for nylig iværksat en konsekvensanalyse for at vurdere omkostninger og fordele ved forskellige politiske løsningsmodeller, herunder en lovgivningsmæssig løsning, vedrørende mærkning af læderægthed. På grundlag af konsekvensanalysens resultater vil Kommissionen beslutte, om der bør fremsættes forslag til foranstaltninger på EU-plan.

4. Undersøgelse om allergifremkaldende stoffer

I henhold til tekstilforordningens artikel 25 var Kommissionen blevet pålagt at undersøge en eventuel årsagssammenhæng mellem allergier og kemiske stoffer eller blandinger, der anvendes i tekstilprodukter, og på grundlag af denne undersøgelse¹⁹ eventuelt at fremsætte lovgivningsmæssige forslag inden for rammerne af eksisterende lovgivning. I henhold til artiklen tog undersøgelsen hensyn til resultaterne af de undersøgelser, der er foretaget i medlemsstaterne, og der blev fokuseret på kemiske stoffer i færdige tekstilprodukter, men ikke på tekstilfibre og metervarer. Arbejdsmedicinske aspekter og risikovurdering af kemikalier indgik heller ikke i undersøgelsen. På grundlag af undersøgelsens resultater omhandler dette afsnit mulighederne for at imødegå bekymringerne om brugen allergifremkaldende stoffer i fremstillingen af tekstiler.

De fleste tekstilprodukter kan anses for at være sikre²⁰, selv om sensibiliserede individer udvikler allergiske reaktioner over for tekstilfibre, enten over for uld som sådan, eller over for visse kemiske stoffer (eller blandinger), som anvendes i fremstillingen af tekstilprodukter. Omkring 1-2 % af alle indberettede kontaktallergier stammer fra tekstiler²¹ (der er den fjerde mest indberettede årsag efter kosmetik²², metaltilbehør og lægemidler). Omkring to tredjedele af de tekstilrelaterede allergitilfælde tilskrives dispersionsfarvestoffer, da nogle af dem kan forårsage allergisk kontakteksem hos sensibiliserede individer. Nyere videnskabelige undersøgelser tyder på, at visse tekstilprodukter, der er færdigbehandlet med harpiks, kan frigive stoffer, som forårsager kontakteksem hos sensibiliserede individer. De færreste tekstiltilsætningsstoffer og -hjælpesoffer er sensibilisatorer, men reaktive farvestoffer er ikke sensibiliserende. På grundlag af deres iboende egenskaber, kan stoffer, der er klassificeret som hudsensibiliserende stoffer eller hudirriterende forblive i færdige tekstilprodukter.

¹⁸ Undersøgelsen om mærkning af læder kan findes på http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/leather/files/study-report-labelling-leather_en.pdf.

¹⁹ Undersøgelse om årsagssammenhæng mellem allergiske reaktioner og kemiske stoffer eller blandinger, der anvendes i tekstiler http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/textiles/files/studies/study-allergic-reactions-textile_en.pdf.

²⁰ I 2012 vedrørte de fleste RAPEX-meddelelser om tekstilprodukter og beklædningsgenstande risikoen i forbindelse med anvendelsen af bånd, ikke kemiske stoffer.

²¹ BfR Information No. 018/2007 http://www.bfr.bund.de/cm/349/introduction_to_the_problems_surrounding_garment_textiles.pdf.

²² "Det anslås, at hyppigheden af kontaktallergi over for duftstoffer i den samlede befolkning i Europa er på 1-3 %". Den Videnskabelige Komité for Forbrugersikkerheds udtalelse om duftallergener i kosmetik, side 7. Den Videnskabelige Komité for Forbrugersikkerheds udtalelse /1459/11 kan findes på http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_102.pdf.

Det er endnu ikke muligt at drage en generel konklusion om, hvorvidt der foreligger en årsagssammenhæng mellem allergiske reaktioner og de anvendte kemiske stoffer, der forbliver i færdige tekstilprodukter. Der er stadig usikkerhed omkring den faktiske udledning og sikre tærskelniveauer for koncentrationer af sensibiliserende og irriterende kemiske stoffer i færdige tekstilprodukter, hvilket gør det vanskeligt at give forbrugerne præcise og relevante oplysninger om risikoen. Hertil kommer, at en risikovurdering er nødvendig for at fastslå, hvorvidt disse stoffer indebærer en uacceptabel risiko, der kræver handling i forbindelse med begrænsningsproceduren i REACH. Der foreligger kun sparsomme fagligt evaluerede epidemiologiske data²³, som ikke er af nyere dato.

Langt størstedelen af de stoffer, der anvendes i fremstillingen af tekstiler og som findes i færdige tekstilprodukter er hverken sensibiliserende eller irriterende stoffer²⁴. Der findes problematiske stoffer²⁵, hvis anvendelse er underlagt begrænsninger eller forbud i gældende EU-lovgivning (f.eks. REACH, kosmetikforordningen, vaskemiddelforordningerne og EU's miljømærke). For så vidt angår særligt problematiske stoffer udviklede Kommissionen i samarbejde med Det Europæiske Kemikalieagentur og medlemsstaterne ved udgangen af 2012 en køreplan for særligt problematiske stoffer²⁶ for at udpege alle de særligt problematiske stoffer, der er relevante for EU, og som fremgår af kandidatlisten om godkendelse i henhold til REACH-forordningen i 2020. Køreplanen omfatter en indledende screening til at nedprioritere stoffer, som bl.a. ikke fremstilles og/eller anvendes i EU, efterfulgt af en analyse af risikostyringsmuligheder (RMO) for at finde den mest egnede måde til at tackle de potentielle risici, fra de stoffer, der anvendes/fremstilles i EU. Hvis det er hensigtsmæssigt vil der i denne analyse blive foreslået yderligere foranstaltninger, enten inden for eller uden for rammerne af REACH. Eventuelle lovgivningsmæssige tiltag skal baseres på pålidelige, verificerbare og let forståelige oplysninger, hvis de skal give de ønskede fordele for forbrugere og virksomheder og fremme overensstemmelse, håndhævelse og markedsovervågning.

Den fremtidige udvikling vil formentlig fokusere på fremme af forskning i alternative ikke-allergifremkaldende stoffer og risikovurdering og usikkerhed med hensyn til stoffer, der må udledes af færdige tekstilprodukter, samt koncentrationer/grænseværdier, der skal beskytte mod allergier. Det arbejde, der er gjort for at gennemføre køreplanen for særligt problematiske stoffer, kunne udgøre en del af den mulige opfølgning af undersøgelsen om forbindelsen mellem allergiske reaktioner og kemiske stoffer i tekstilprodukter. Arbejdet med køreplanen for særligt problematiske stoffer vil omfatte oprettelsen af en ad hoc-koordinationsgruppe, som skal screene sensibiliserende stoffer og udpege særligt problematiske stoffer. Denne gruppe kunne gennemgå de lister over stoffer, som findes i tekstilprodukter, som udarbejdes som led i artikel 25-undersøgelsen og, hvor det er relevant, inddrage dem i yderligere prioritering og RMO-analyse.

²³ "Data fra forsøg vedrørende reaktionen ved de doser, der anvendes til mennesker, er meget begrænsede i flere henseender." SCCS/1459/11 udtalelse om duftallergener i kosmetik, side 8.

²⁴ Omtrent 70 allergifremkaldende stoffer er blevet udpeget, KEMI report nr. 3/13 <http://www.kemi.se/Documents/Publikationer/Tryksaker/Rapporter/Rapport-3-13-textiles.pdf>.

²⁵ Problematiske stoffer omfatter: Kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske (CMR-stoffer), persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) stoffer, der afbryder de endokrine funktioner, osv.

²⁶ Køreplanen for særligt problematiske stoffer omfatter en procedure til udpegning og vurdering af flere kategorier af potentielle særligt problematiske stoffer, herunder sensibiliserende stoffer. (<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st05/st05867.en13.pdf>).

5. Konklusion

Undersøgelser udført på vegne af Kommissionen og konsultationer med en bred vifte af aktører har vist, at udviklingen af nye initiativer med henblik på at etablere nye mærkningskrav for tekstilprodukter, er af interesse for forbrugerne.

På grundlag af vurderingerne konkluderer Kommissionen, at krav til mærkning, såsom nedenstående krav, ikke skal behandles i tekstilforordningen, da de på nuværende tidspunkt er gældende eller er under udarbejdelse inden for andre lovgivningsmæssige eller ikke-lovgivningsmæssige rammer: i) pleje og mærkning af størrelser gennemføres enten ved frivillige ordninger eller standarder, ii) med hensyn til standardiseringsarbejdet gøres der især fremskridt mod en harmoniseret størrelsesmærkning og koder i EU og på internationalt plan og iii) oprindelsesmærkning er ved at blive behandlet i Kommissionens forslag til Rådets forordning om forbrugerproduktsikkerhed, som indeholder en tværsektoriel løsning på aspekter i forbindelse med oprindelsesland og sporbarhed i artikel 7.

Navnlig vedrørende krav til mærkning af allergifremkaldende stoffer, der anvendes i fremstillingen af tekstiler, konkluderer Kommissionen, at en yderligere indsats inden for forskning og udvikling af alternative og ikke-allergifremkaldende stoffer er vigtig. Selv om der allerede findes frivillige mærkningsordninger, som informerer forbrugerne om tilstedeværelsen af farlige stoffer (herunder allergifremkaldende stoffer) i tekstilprodukter, bør mærkningsordninger samt andre værktøjer til at viderebringe oplysninger om allergifremkaldende stoffer undersøges nærmere. Behovet for yderligere foranstaltninger til at kontrollere forekomsten af stoffer (særlig sensibiliserende stoffer), som findes i færdige tekstilprodukter og kan frigives fra produkterne, bør desuden vurderes og eventuelt behandles i de relevante instrumenter, der er til rådighed i EU's lovgivning om kemikalier, og navnlig i REACH-forordningen. Resultatet af parallelle processer som f.eks. den igangværende revision af EU-miljømærkekriterierne for tekstilprodukter, vil blive taget i betragtning.